

SLOVO ÚVODEM

Vážení a milí čtenáři,

máme tu podzim, obilí už dozrálo, teď nám zlátnou a rezne listy, začíná to pochmurnější období. Sice se můžeme těšit z úrody ovoce, třeba i plných sudů kvasu, ale vidíme, že příroda uvažuje a zima začíná být na dohled. Dny se krátí, moc to radosti nepřidává, ještě že jste nabíli z léta, že?

Minule jsem psal, že se v létě chystám do Krakova na Prezídium ISM. Stalo se. Jednání se nijak neodlišovalo od předchozích, protože program má stále stejnou strukturu, mění se jen názvy a jména. Více i s obrázky v samostatném článku uvnitř. Co však zaznělo silněji než jindy, je potřeba důlních měřičů. Potěšilo mě, že v tom nejsme sami. Myslel jsem si, že u nás, co je „důlní“ to prostě netáhne, ale překvapivě podobné problémy mají všude, v sousedním Polsku, v Austrálii i třeba v Jihoafrické Republice. Snad kromě zástupců Číny, která je specifická (myslím si, že oni problémy prezentovat nebudou) panovala shoda, že důlních měřičů se nedostává. Starší postupně odchází na odpočinek, aktivní střední věková skupina se stává starší a mladí moc nejsou. Není to pro ně atraktivní, nechtějí pracovat v těžebním průmyslu nebo v tom nejsmutnějším případě nechtějí pracovat obecně. To je trochu neoptimistický závěr z jednání, ale berme to jako výzvu k osvětě. Co byste řekli výzvě: „Získej jednoho studenta pro důlní měřičství“?

A teď k veselejší věci. Pozitivní záležitost podzimu je naše konference. Bulletin dostanete tištěný, ale hlavně se můžeme zase společně vidět v hojném počtu a zpestřit si tak nadcházející chmurný čas přechodu do zimy. Takže užijte si konferenci a Vy, kteří se neúčastníte, myslíte na nás v dobrém a kolegům a kolegyním to přejte. V každém případě se mějte fajn a nezapomeňte na výzvu :-)

Ing. Miroslav Novosad, Ph.D.
předseda Rady SDMG, z. s.

OBSAH

Hranická propast

Barbora Šimečková str. 2

Z jednání prezidia ISM v Krakově

Miroslav Novosad str. 4

ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY

Prosíme Vás o zaplacení členských příspěvků ve výši 300 Kč za rok 2025 ve prospěch účtu:

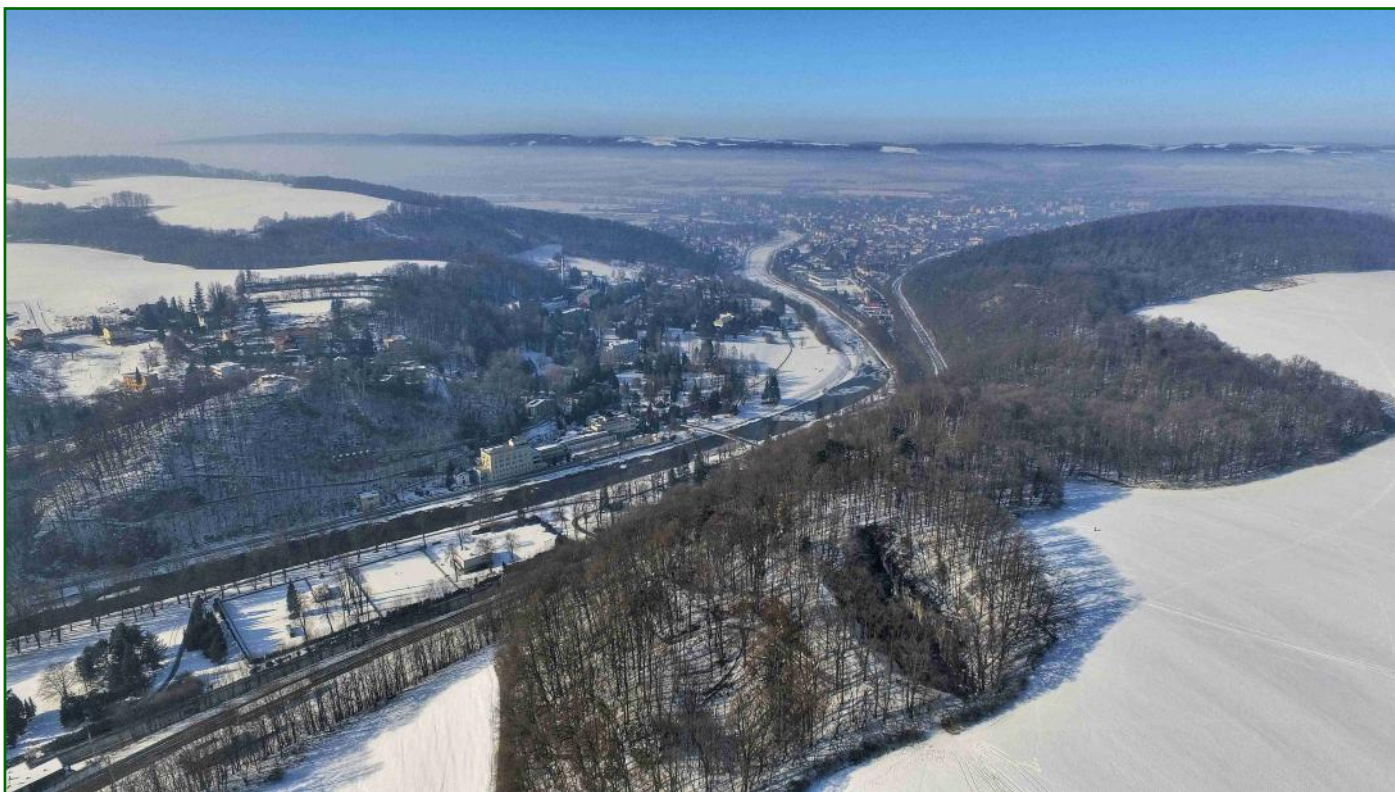
10836071/0100

VS: 2025

Poznámka: **jméno a příjmení**

HRANICKÁ PROPAST

Obr. 1: Hranická propast—pohled na město Hranice — foto Martin Necid

Hranická propast leží na katastru města Hranic v Národní přírodní rezervaci Hůrka u Hranic vyhlášené v roce 1952. Jde o propast řícenou (light hole), jejíž otevřený jícen leží v nadmořské výšce cca 312 m n. m. Vstupní suchý jícen má rozměry cca 104×34 m a hloubku 69,5 m, níže položené prostory jsou zatopeny uhličitou kyselkou o teplotě 15-22 °C. Dna propasti dosud nebylo dosaženo, maximální naměřená hloubka činí zatím 450 m pod hladinou (2022). Extrémní hloubka Hranické propasti je dána její hydrotermální genezí, tj. krasovým procesem modelujícím prostory směrem zezdola nahoru. Je nejhlubší propastí České republiky a od roku 2016 také nejhlubší zatopenou propastí světa.

Od nepaměti se lidé pokoušeli zjistit hloubku tajuplného nezamrzajícího jezírka prosyceného bublinkami oxidu uhličitého. Odvážlivci se na nádech nořili pod jeho hladinu, jak popsal už Tomáš Jordán z Klausenburku v „Knize o vodách hojitedlných neb teplicech moravských“ roku 1580. Exaktní měření započala začátkem 20. století. Potápěčský průzkum pak v roce 1963 a jeho výsledek byl vždy úměrný vývoji potápěčské techniky. Nejhlubší ponor uskutečnil

roku 2015 Krzysztof Starnawski do hloubky 265 m. Dálkově řízený podvodní robot ROV UNEXMIN dosáhl v roce 2022 hloubky 450 m, avšak prostory propasti pokračují evidentně dále. V současné době činí celková hloubka propasti po přičtení její suché části 450 + 69,5 = 519,5 m. Hloubkovým průzkumem Hranické propasti se od roku 1978 nepřetržitě zabývají členové České speleologické společnosti, Základní organizace 7-02 Hranický kras.

Propast představuje unikátní lokalitu nejen v oborech přírodovědném, geologickém či historickém, zároveň také nelehký oříšek z pohledu dokumentace a zobrazovacích metod. Na jedné straně sestup robota UNEXMIN poskytl sonarem naměřená data, z nichž byl sestaven trojrozměrný model zatopené části, naproti tomu suchý jícen propasti byl zdokumentován laserovým skenováním (2022, Gefos Praha). Pomocí laserového skeneru dokumentují potápěči i suché prostory, dostupné pouze po překonání 50 m hlubokého sifonu. Ke slovu přicházejí i starší „paměťové“ mapy potápěčů zhotovené podle kompasu a klasického polygonu. Zpracování a „sesazování“ různorodých podkladů se v roce 2024 ujal Mgr. František Kuda,

Ph.D., z Ústavu geoniky AV ČR v Brně a člen České speleologické společnosti. V současné době dokončuje převádění 3D dat na dvojrozměrný obraz vhodný například pro tisk. Záludnosti zmíněného procesu nejlépe popíše při Vaší návštěvě lokality sám zapálený řešitel.

Barbora Šimečková
13. 10. 2025

Obr. 2: Hranická propast – foto Petr Zajíček

Obr. 3: Krzysztof Starnawski při zastávce na dekompresním žebříku v hloubce 18 m, 2015 — foto Marcin Jamkowski

Obr. 4: Kalibrace robota u potápěčské plošiny — foto Martin Strnad

Obr. 5: Spouštění robota na hladinu Jezírka ke kalibraci — foto Pavel Fryšák

Z JEDNÁNÍ PREZÍDIA ISM V KRAKOVĚ

Ve dnech 6. - 8. července 2025 proběhlo v prostorách AGH Krakov 52. Prezídium ISM.

Program zahájila v neděli 6. 8. ve 14:00 čínská sekce – prezentace představitelů čínských univerzit. Od 15:30 pak proběhla prohlídka kampusu AGH Krakov a přesun na komentovanou projížďku historickým centrem, která vyvrcholila Ice Breaker Meetingem (večeře) v Café Orangeria s terasou na střeše hotelu a výhledem na hrad Wawel a řeku Wislu.

Obr. 1: Vyhlídkové „elektrokáry“

Obr. 2: Výhled z terasy restaurace

Obr. 3: Připravená společná večeře

Obr. 4: Jednací sál

Obr. 5: Prezentace činnosti Coordination Division

Druhý den pokračovalo jednání prezentací stavu příprav příštího kongresu, následovaly zprávy o činnosti komisí a národní reporty členů Prezidia za jednotlivé země. Byly také představeny výsledky činnosti (pro mě nové) Coordination Division, která má technicky zajišťovat činnost ISM – údržba webu, správa dokumentů a provozní záležitosti. V závěru dopolední části proběhly nominace na personální změny v jednotlivých komisích.

Odpoledne proběhla druhá část odborných prezentací 1. blok – Zavádění geoprostorových technologií, 2. blok - Strategie zmírňování geohazardů: Od teorie k praxi.

Druhý den byl zakončen společnou tradiční večeří v tradiční restauraci na náměstí v centru města.

Obr. 6: Restaurace Kompania Kuflowa na hlavním náměstí

Obr. 7: Tradiční večeře ve sklepě restaurace

Obr. 8: Po večeři s Ľudovítem Kovaničem ml.

Závěrečný den byly prezentovány plánované přípravné práce k zajištění příštího kongresu v JAR, zbývající prezentace členských států a předány dekrety novým členům Prezidia. Po oficiálním zakončení následoval odjezd do Wieliczky, prohlídka dolu a závěrečná večeře v podzemním sále Warszawa.

Ing. Miroslav Novosad, Ph.D.
Předseda Rady SDMG, z. s.

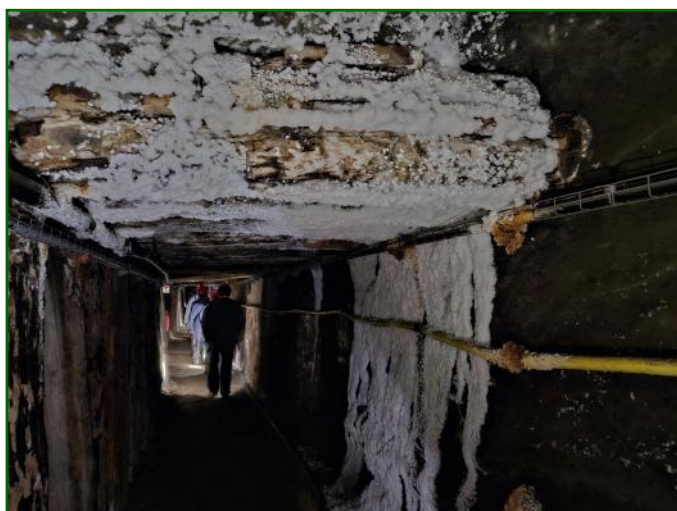
Obr. 7: Hendrik Grobler (prezident ISM) při prezentaci příprav kongresu

Obr. 10 - Hendrik při předávání dekretů novým členům Prezidia

Obr. 11: Z prohlídky dolu

Obr. 12: Z prohlídky dolu

Obr. 13: Závěrečná večeře (Warszawa)

Z JEDNÁNÍ PREZÍDIA ISM V KRAKOVĚ—VEČEŘE

Obr. 14: Předkrm

Obr. 15: Hlavní jídlo

Obr. 16: Dezert

JUBILANTI

60 Alena Herčíková

Severočeské doly a.s.

Martina Netolická

Sev.en Services s.r.o.

55 Ing. Monika Galačová

OKD, a.s.

Ing. Martin Pícek

GEFOS a.s.

50 RNDr. Petr Hanzlík, Ph.D.

G E T s.r.o.

45 Ing. Tomáš Matušík

OKD, a.s.

Bc. Pavel Trčka

Subterra a.s.

35 Mgr. Nikol Kočí

G E T s.r.o.

**Jménem redakce a všech
důlních měřičů a geologů
přejeme oslavencům pevně
zdraví a mnoho úspěchů
do dalších let!**

BULLETIN SDMG, z. s.

Vydává:

Společnost důlních měřičů
a geologů, z. s.

Redakční rada:

Ing. Miroslav Novosad, Ph.D.,
doc. Ing. Dana Vrublová, Ph.D.,
Ing. Vít Sládek, Ph.D.

Grafické zpracování:

Ing. Vít Sládek, Ph.D.

Adresa:

VŠB—TU Ostrava, HGF, 17. listopadu
2172/15, 708 00 Ostrava - Poruba
Tel.: 596 995 707, Fax: 596 918 589
sdmgzs@hotmail.com
www.sdmg.cz

Uzávěrka čísla: 17. 10. 2025

Bulletin vychází v elektronické podobě.

**Neprodejné – pouze pro členy
SDMG, z. s. Své příspěvky, náměty
a rady zasílejte prosím na adresu
sdmgzs@hotmail.com**

**Fotografie a obrázky ke článkům
přiložte v originální velikosti**

